

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Αδειοδότηση Κέντρων Διασκέδασης

Εφαρμογή άρθρου 80 ΚΔΚ

Αριθμός Εγκυκλίου: 868

Α.Π.: 66775/8-8-2023

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Α. Αδειοδότηση Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος	3
Β. Γνωστοποίηση λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος	4
Γ. Υπ' αριθμ. 1934/2022 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας	4
Δ. Αρμοδιότητες οργάνων δήμου	6
Για τα Κέντρα Διασκέδασης	6
Για τα ΚΥΕ του άρθρου 80 ΚΔΚ που εμπίπτουν στο καθεστώς γνωστοποίησης.	6

Εισαγωγή

Κατόπιν της δημοσίευσης και αποστολής στο Υπουργείο Εσωτερικών της αριθ. 1934/2022 απόφασης του Δ' Τμήματος του ΣτΕ, καθώς και ερωτημάτων που τέθηκαν στην υπηρεσία μας αναφορικά με τα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (εφεξής Κ.Υ.Ε.) του άρθρου 80 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ, κυρωτικός ν. 3463/ 2006, [Α' 114](#)), με την παρούσα δίνονται οδηγίες αναφορικά με την συμμόρφωση της Διοίκησης στην απόφαση του ΣτΕ και τις καθ' ύλην αρμοδιότητες των οργάνων της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Α. Αδειοδότηση Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος

i) Με το άρθρο 80 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων θεσμοθετήθηκε διαδικασία αδειοδότησης Κ.Υ.Ε., η οποία συνίστατο στην έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας από τον δήμαρχο, κατόπιν χορήγησης προέγκρισης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 73 παρ. 1αβ του ν. 3852/2010 ([Α' 87](#)), ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής αποφασίζει για «την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του Δήμου».

ii) Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3230/ 2004 ([Α' 44](#)), και των άρθρων 6 και 14 του ν.3844/2010 ([Α' 63](#)), θεσμοθετήθηκε η δυνατότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων με γνώμονα την απλούστευση διαδικασίας έκδοσης διοικητικών πράξεων. Μια από τις καινοτομίες του ν.3230/ 2004 ήταν η ρύθμιση του άρθρου 10 παρ. 4, σύμφωνα με την οποία με κοινή υπουργική απόφαση δόθηκε η δυνατότητα να καθοριστούν οι διοικητικές πράξεις οι οποίες τεκμαίρεται ότι έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το σχετικό αίτημα, εάν έχει παρέλθει άπρακτη συγκεκριμένη προθεσμία από την υποβολή την αίτησης και υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές πράξεις δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται και οι τρόποι ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων τρίτων. Στις περιπτώσεις πράξεων των οποίων η έκδοση τεκμαιρόταν κατά τα ανωτέρω, στον πολίτη χορηγούνταν, κατόπιν αιτήματός του, σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για την έκδοση της πράξης διοικητική αρχή.

iii) Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 80, παρ. 9 του ΚΔΚ και του άρθρου 10 του ν.3230/2004, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 κοινή Υπουργική απόφαση ([Β' 3106](#)), με τις διατάξεις της οποίας απλουστεύτηκε η έκδοση αδειών που αφορούν στην λειτουργία των Κ.Υ.Ε. και προβλέφθηκε, υπό προϋποθέσεις, η κατά πλάσμα δικαίου έκδοσή τους μετά την άπρακτη πάροδο οριζόμενου χρονικού διαστήματος (άρθρα 1 παρ. 2, 2 παρ. 5, 3 παρ. 2 & 4, 5 παρ. 1 & 4 και 6).

Β. Γνωστοποίηση Λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού

Ενδιαφέροντος

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' του ν.4442/2016 ([Α' 230](#)), για τα καταστήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 80 ΚΔΚ, καταργήθηκε η υποχρέωση προηγούμενης έκδοσης αδειών για την σύννομη λειτουργία τους και αντικαταστάθηκε με γνωστοποίηση λειτουργίας από τον ενδιαφερόμενο, με ρητή εξαίρεση των κέντρων διασκέδασης (άρθρο 27).

Αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων, ορίστηκε ότι «όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η κύρωση της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης άδειας λειτουργίας, νοείται εφεξής η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας για τα καταστήματα που υπόκεινται σε γνωστοποίηση, με σφράγιση αυτών από τα αρμόδια όργανα του Δήμου και με τη συνδρομή των Αστυνομικών Αρχών όπου απαιτείται» (άρθρο 34 παρ. 4).

Η διαδικασία γνωστοποίησης και η εξειδίκευση των κυρώσεων, προσδιορίστηκαν με την υπ' αριθ. 16228/ 2017 κοινή Υπουργική απόφαση ([Β' 1723](#)).

Γ. Υπ' αριθμ. 1934/ 2022 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

Κατόπιν της από 5 Φεβρουαρίου 2014 προσφυγής των Δήμων Φιλοθέης – Ψυχικού και Χαλανδρίου, για την ακύρωση της υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 κοινής Υπουργικής απόφασης, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 1934/2022 απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία:

«15. Επειδή, από τις προπαρατιθέμενες νομοθετικές διατάξεις (σκέψεις 7-9, 11-12), συνδυαστικά ερμηνευόμενες, συνάγεται ότι το, υπαγόμενο στην αρμοδιότητα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, καθεστώς αδειοδότησης των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, ως προς τα οποία διατηρείται το αντικείμενο της δίκης, ρυθμίζεται από τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 80 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, συμπληρούμενες από τις περί αρμοδιοτήτων σχετικές διατάξεις των άρθρων 65, 73 και 83 του ν. 3852/2010. Οι διατάξεις αυτές του εν λόγω Κώδικα επιβάλλουν, κατά τη σαφή έννοιά τους, όπως αποτυπώνεται, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη δέκατη σκέψη, και στην αιτιολογική έκθεση του κυρωτικού του Κώδικα ν. 3463/2006, την έκδοση ρητής πράξης περί αποδοχής ή απόρριψης του αιτήματος χορήγησης, αρχικώς προέγκρισης ίδρυσης, και, ακολούθως, άδειας ίδρυσης και λειτουργίας κ.υ.ε. εντός της, κατά περίπτωση, τασσόμενης σχετικής προθεσμίας, άλλως δε, σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής, τη στοιχειοθέτηση τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης του οικείου αιτήματος, ήτοι σιωπηρής άρνησης αποδοχής του, καθώς και παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, την οποία συνιστά η σιωπηρή άρνηση του αρμόδιου οργάνου να αποφανθεί επί του αιτήματος. Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 80 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ως ειδικές, κατισχύουν των προεκτιθέμενων γενικών διατάξεων του άρθρου 10 του προγενέστερου του Κώδικα ν. 3230/ 2004 και των άρθρων 2, 6 και 14 του μεταγενέστερου του ν. 3844/2010 (και της κατ' εξουσιοδότησή του κ.υ.α. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α./18613/2010), σύμφωνα με γενική αρχή του διοικητικού δικαίου και ελλείψει ρητής αντίθετης νομοθετικής πρόβλεψης. Οι εν λόγω διατάξεις των νόμων 3230/2004 και 3844/2010 περιέχουν, αντιστοίχως, γενικές ρυθμίσεις περί απλούστευσης της διαδικασίας έκδοσης διοικητικών πράξεων και της διαδικασίας για πρόσβαση, γενικώς, σε μη μισθωτές δραστηριότητες παροχής, έναντι αμοιβής, υπηρεσιών και για την άσκησή τους, στο πλαίσιο των οποίων, χωρίς ειδική αναφορά στο ζήτημα της αδειοδότησης των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, θεσπίζεται, ενόψει του επιδιωκόμενου ως άνω σκοπού, σιωπηρή θετική

διοικητική πράξη, τεκμαιρόμενη από την άπρακτη πάροδο της κατά νόμον τασσόμενης προθεσμίας απόφασης του αρμόδιου οργάνου και επαγόμενη τη «σιωπηρή έγκριση»– αποδοχή του αιτήματος του ενδιαφερομένου και, εντεύθεν, τη σιωπηρή αδειοδότηση. Ενόψει του ως άνω καθοριζόμενου ρυθμιστικού πλαισίου η διάταξη της παραγράφου 9 του άρθρου 80 του ν. 3463/2006 (ΚΔΚ) είναι η μόνη που μπορεί να παράσχει νόμιμο εξουσιοδοτικό έρεισμα για την έκδοση της προσβαλλόμενης κ.υ.α. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013, κατά το εριστό μέρος της, αντιθέτως προς τις μη εφαρμοστέες εν προκειμένω – ως εκ του γενικού χαρακτήρα των διατάξεων του άρθρου 10 του ν. 3230/2004 και των άρθρων 2,6 και 14 του ν. 3844/2010 – εξουσιοδοτικές διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 10 του ν. 3230/2004, που επικαλείται στο προσίμιό της η προσβαλλόμενη, και τις εξουσιοδοτικές διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της παραγράφου 8 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010, στις οποίες, επομένως, η εν λόγω κ.υ.α. δεν ευρίσκει, κατά σώρευση εξουσιοδοτήσεων, νόμιμο έρεισμα. Συμφώνως δε προς τα ανωτέρω, η μόνη εφαρμοστέα, για τον, κατ' εξουσιοδότησή της, καθορισμό θεμάτων που αφορούν αποκλειστικώς στην αδειοδότηση της κατηγορίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, ειδική διάταξη της παραγράφου 9 του άρθρου 80 του ν. 3463/2006 (ΚΔΚ) παρέχει, κατά την έννοιά της, εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να θεσπίσουν, με κοινή απόφασή τους, ρυθμίσεις εξειδικεύουσες το καθιερούμενο με τον ν. 3463/ 2006, κατά τα ανωτέρω γενόμενα δεκτά, καθεστώς αδειοδότησης της συγκεκριμένης κατηγορίας καταστημάτων. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της οικείας προθεσμίας απόφασης, η εν λόγω εξουσιοδοτική διάταξη δεν επιτρέπει την πρόβλεψη σιωπηρής θετικής διοικητικής πράξης, ώστε η προέγκριση και η άδεια να λογίζονται ως σιωπηρώς εκδοθείσες. Τούτων παρέπεται ότι κείνται εκτός της παρεχόμενης με τη διάταξη του άρθρου 80 παρ. 9 του ν. 3463/2006 εξουσιοδότησης οι πληττόμενες με την υπό κρίση αίτηση, κατά το διατηρούμενο αντικείμενο της δίκης, προπαρατιθέμενες κανονιστικές ρυθμίσεις της ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 κοινής υπουργικής απόφασης οι οποίες – στο πλαίσιο της, κατά τον ομώνυμο τίτλο της, “Απλούστευση[ς] των διοικητικών διαδικασιών έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος”, διεπομένου από Υγειονομική Διάταξη και αδειοδοτούμενου από τους δήμους (άρθρο 1 παρ. 1) – ορίζουν ότι «Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προαναφερόμενης προθεσμίας, θεωρείται ότι η προέγκριση έχει χορηγηθεί σιωπηρά» (άρθρο 1 παρ. 2) και ότι «Αν παρέλθει άπρακτη η [τασσόμενη] προθεσμία..., λογίζεται ότι η άδεια [ίδρυσης και λειτουργίας κ.υ.ε.] έχει εκδοθεί» (άρθρο 2 παρ. 5). Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, τα προαναφερόμενα ισχύουν και όσον αφορά τις αντίστοιχου περιεχομένου ρυθμίσεις της προσβαλλόμενης κ.υ.α. για την αντικατάσταση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και για τη χορήγηση και αντικατάσταση άδειας χρήσης μουσικών οργάνων (άρθρα 3 παρ. 2,4 και 5 παρ. 1,4). Συνεπώς, κατόπιν αυτών, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το πληττόμενο προαναφερόμενο μέρος της, όπως βασίμως προβάλλεται από τους αιτούντες Δήμους, παρέλκει δε αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως».

Βάσει των ανωτέρω:

Δ. Αρμοδιότητες οργάνων δήμου

i. Για τα Κέντρα Διασκέδασης

i) Κατόπιν της δημοσίευσης του ν. 4442/2016 και της υπ' αριθ. 16228/2017 κοινής Υπουργικής απόφασης, μοναδική δραστηριότητα υγειονομικού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 κοινής Υπουργικής απόφασης, παρέμεινε η αδειοδότηση, **με απόφαση του οικείου δημάρχου**, των κέντρων διασκέδασης.

ii) Αρμόδιο όργανο για την **προσωρινή αφαίρεση** της άδειας των κέντρων διασκέδασης και την **εντολή σφράγισης** αυτών, είναι ο δήμαρχος, σύμφωνα με το άρθρο 80, παρ. 6 του ΚΔΚ.

Αρμόδιο όργανο για την **ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση** της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης είναι η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής (άρθρο 73 παρ. 1αβ του ν. 3852/2010) και στους δήμους που δεν υφίσταται, το όργανο που είναι αρμόδιο να την εκδώσει, δηλαδή ο δήμαρχος [άρθρο 21 του ν. 2690/ 1999 (Α' 45)].

iii) Κατ' εφαρμογή όσων κρίθηκαν με την υπ' αριθ. 1934/2022 απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, παύει να ισχύει η κατά πλάσμα δικαίου έκδοση διοικητικών πράξεων που προβλέπονται στην υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 κοινή Υπουργική απόφαση και ειδικότερα της προέγκρισης και της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας (είτε αρχικής είτε κατόπιν αντικατάστασης). Επομένως, **για τη νόμιμη λειτουργία κέντρου διασκέδασης απαιτείται η προηγούμενη έκδοση, από το δήμο, διοικητικής πράξης αδειοδότησης.**

iv) Τα αναφερόμενα στην υπ' αριθ. 1934/2022 απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, περί ακύρωσης των διατάξεων της υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 κοινής Υπουργικής απόφασης για την κατά πλάσμα δικαίου χορήγηση ή αντικατάσταση άδειας **χρήσης μουσικών οργάνων**, «για την ταυτότητα του νομικού λόγου», δεν τυγχάνουν εφαρμογής για τα κέντρα διασκέδασης, δεδομένου ό,τι, όπως είναι γνωστό, στα κέντρα διασκέδασης δεν εκδίδεται διακριτή άδεια χρήσης μουσικών οργάνων.

Σημειώνεται ότι η χρήση μουσικής των λοιπών Κ.Υ.Ε., διέπεται από το καθεστώς της γνωστοποίησης (κεφάλαιο Ζ' ν. 4442/2016 & υπ' αριθ. 16228/2017 κοινή Υπουργική απόφαση).

ii. Για τα Κ.Υ.Ε. του άρθρου 80 ΚΔΚ που εμπίπτουν στο καθεστώς γνωστοποίησης

Η γνωστοποίηση λειτουργίας Κ.Υ.Ε. του άρθρου 80 ΚΔΚ, σύμφωνα με το κεφάλαιο Ζ του ν. 4442/2016, δεν αποτελεί διοικητική πράξη και συνεπώς δεν ανακαλείται ή αφαιρείται με πράξη της Διοίκησης. Η γνωστοποίηση των καταστημάτων αυτών, συνιστά ενημέρωση του ενδιαφερομένου προς την Διοίκηση για την έναρξη λειτουργίας οικονομικής δραστηριότητας.

Σε συντρέχουσες περιπτώσεις, για την επιβολή της σφράγισης Κ.Υ.Ε. που λειτουργεί υπό το καθεστώς της γνωστοποίησης, δεν απαιτείται προηγούμενη απόφαση συλλογικού οργάνου του δήμου, δεδομένου ότι η διοικητική κύρωση ορίζεται ρητά εκ του νόμου (άρθρο 34 παρ. 4 του ν. 4442/2016).

Για παράδειγμα, εφόσον η υγειονομική υπηρεσία εισηγηθεί, δυνάμει του άρθρου 16 της ισχύουσας υγειονομικής διάταξης Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829/2017 (Β' 2161), την προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας Κ.Υ.Ε., εκδίδεται κατά δέσμια αρμοδιότητα (αριθ. πρωτ. 3087/7-2-2018 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ.), εντολή σφράγισης από το δήμαρχο (άρθρο 80 παρ. 6 ΚΔΚ), η οποία εκτελείται από τη Δημοτική Αστυνομία (άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 5003/2022, Α' 230) και ελλείψει

αυτής, από το όργανο που ορίζεται για το σκοπό αυτόν από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και αποτελείται από υπαλλήλους ή και αιρετούς (άρθρο 80 παρ. 7 ΚΔΚ).

Σας υπενθυμίζουμε ό,τι, όπως έχετε επανειλημμένως ενημερωθεί, πέραν των ζητημάτων αρμοδιότητας οργάνων της αυτοδιοίκησης που αναφέρονται στην παρούσα εγκύκλιο, για λοιπά ζητήματα που αφορούν στα Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν υπό το καθεστώς της γνωστοποίησης, παρακαλείσθε όπως απευθύνεστε στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης [άρθρο 15 του ν.4796/ 2021 ([Α' 63](#)) και υπ' αριθ. 72360/2021 Υπουργική απόφαση, ([Β' 3299](#))].

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@ypes.gr, καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

1. Οικονομίδα Δημήτρη, τηλέφωνο: 213 136 4313
2. Γαλάνη Κωνσταντίνο, τηλέφωνο: 213 136 4348

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr>.

Ο Γενικός Γραμματέας Αυτοδιοίκησης & Αποκέντρωσης

Μιχάλης Ι. Σταυριανουδάκης

Αποδέκτες

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας
2. Δήμοι της χώρας

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Ανάπτυξης
Γενική Γραμματεία Εμπορίου
2. Υπουργείο Εσωτερικών
(τομέας Διοικητικής Ανασυγκρότησης)
3. Κ.Ε.Δ.Ε.
4. Ε.Ε.Τ.Α.Α.
5. ΣτΕ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού (σχετ.57642/4-7-2023)
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού